

VRAK-info

2008 – nummer 3

september - oktober - november 2008
(driemaandelijks)

VRAK-rekening: 001-1281217-20
v.u.: Jan Hellebaut, Patriottenstraat 27, 2600 Berchem

Geen geld voor geweld

VRAK – AKtie VRedesbelasting **Patriottenstraat 27, 2600 Berchem**

Tel.: 03/281 68 39; GSM 0499/138855; Fax: 03/281 68 79;
E-mail: vrak@advalvas.be; Website: www.vrak.be

Lid van

Vredesbelasting in V.K. gelauwerd

Op 22 juli kreeg Nick Wilson een prestigieuze campagneprijs uitgereikt door eerste minister Gordon Brown van Groot Brittannië. De prijs van de Sheila McKechnie-Stichting werd toen uitgereikt aan twaalf activisten: aan Nick Wilson voor conflictresolutie en aan elf andere personen voor hun sociale actie. Sheila McKechnie was aan de universiteit een tegenstandster en daarna een vriend van Gordon Brown en deze is nu de beschermheer van de Stichting voor haar nagedachtenis.

De jury van ervaren campagnevoerders, die werd voorgezeten door de voormalige gijzelaar in het Midden-Oosten, Terry Waite, was onder de indruk van Nick Wilsons leiderschap in conflicthantering in de Balkan en zijn engagement in de Britse campagne voor vredesbelasting Conscience – The Peace Tax Campaign. Nick Wilson had de jury enthousiast gekregen voor zijn ideeën: “Als grote aantallen mensen van alle gezindtes er genoeg van krijgen dat hun belastinggeld verspild wordt aan eindeloze oorlogen en aandringen op het recht van gewetensbezwaarden om belasting te betalen voor vredesopbouw, dan is dat een snelle manier om vrede en conflicthantering een budget te geven.”

Op www.sheilamckechne.org.uk kan je beelden van de uitreiking zien. Nick Wilson spreekt daar over zijn werk (ga naar Award Winners and finalists > conflictresolution). Gordon Brown spreekt zijn waardering uit voor allen die aan de basis actie voeren, zelfs tegen de regering (ga naar Media en video Prime Minister).

De prijswinnaars krijgen van de prijsuitreikende Stichting een ondersteuningsprogramma voor hun campagnes aangeboden.

Waarom Belgische militairen beter weg blijven uit Afghanistan

In De Standaard en Le Soir (2 juli) brengen Pieter De Crem en Karel De Gucht een hele batterij argumenten in stelling om het opschroeven van de Belgische deelname aan de NAVO-interventie in Afghanistan te verdedigen. Diezelfde middag staat Afghanistan op de agenda van de Commissie Defensie van het Parlement. De Crem stuurt zijn kat. Hij onderstreept daarmee hoe weinig waarde hij hecht aan parlementair debat, terwijl aan de andere kant de publieke opinie met PR-technieken moet overtuigd worden van de zin van de missie in Afghanistan en het sturen van 4 F16's met bijkomende troepen.

Als vredes- en derdewereldbeweging wensen we op de argumenten van beide ministers te reageren.

1. In hun bijdrage brengen ze een sterk staaltje van selectieve geschiedschrijving. "De internationale gemeenschap laat niet toe dat een land wordt overgelaten aan fundamentalisten en drugsproducenten dat 'vrouwen veracht'", zo betogen ze. Dit getuigt van minstens een slecht geheugen. Enkele decennia terug, waren de Verenigde Staten er als de kippen bij om fundamentalistische Mujaheddin-groepen te financieren en te bewapenen net voor en tijdens de Sovjetinterventie in Afghanistan. Dat gebeurde direct of via Saoedi-Arabië en de Pakistaanse geheime dienst. Deze laatste onderhield uitstekende contacten met de Taliban. De wapenleveringen hebben Al Qaida mee helpen grootmaken.

2. Tweede argument: België en de internationale gemeenschap staan Afghanistan bij in de heropbouw. Wel, op dit ogenblik is er van heropbouw weinig sprake, laat staan dat dit voor de NAVO de prioriteit is. Het budget voor de militaire operaties (100 miljoen \$ per dag) overstijgt veruit dat van de heropbouw (7 miljoen \$ per dag). Bovendien is de militair-civiele samenwerking, die in Afghanistan verloopt via de zogenaamde Provincial Reconstruction Teams (PRT's),

rampzalig voor de humanitaire hulp zelf. De cruciale vraag hier is: zien we heropbouw als middel (winning the hearts and minds,...) of als doel? Voor ISAF (International Security Stabilisation Force), dienen de PRT's in de eerste plaats om de buitenlandse militaire aanwezigheid aanvaardbaar te maken voor de plaatselijke bevolking. Het gevolg is dat de opstandelingen zowel het militaire als het humanitaire als doelwit kiezen.

3. Derde argument: het is onze plicht burgers in nood bij te staan, waar ook ter wereld. Een blik op de conflict- of armoedekaart leert al gauw dat we het in de praktijk met die plicht niet al te nauw nemen. De oorlog is er in de eerste plaats gekomen als wraakoefening na de aanslagen van 11 september. Of de Taliban rechtstreeks verantwoordelijk waren of niet, deed niet echt ter zake. (...) Maar er speelt ook iets anders mee: de geostrategische belangen. Twee maanden voor het uitbreken van de oorlog tegen Afghanistan (7 oktober 2001), onderhandelde de Amerikaanse ondersecretaris voor Zuid-Azië, Christina Rocca nog met de Taliban over een pijplijn doorheen Afghanistan om gas vanuit Centraal-Azië te ontsluiten via Pakistaanse Havens. Diezelfde Christina Rocca werkte voordien bij de CIA en was verantwoordelijk voor het leveren van de beruchte Stinger raketten aan de Afghaanse Mujaheddin. Wat Afghanistan mede zo belangrijk maakt is dat het in de buurt ligt van het olie- en gasrijke Centraal-Azië met bovendien belangrijke burenen waaronder China en Iran. Een derde zaak speelt zeker ook een rol. De ambities van de NAVO om zich om te vormen tot een mondiale interventiemacht staan of vallen met het lukken of mislukken van de NAVO-missie in Afghanistan. Lees de speeches van de NAVO-Secretaris-Generaal er maar eens op na.

4. Vierde argument: de stabiliteit van deze regio is cruciaal voor de stabiliteit van de wereld. Dat is best mogelijk. Wij menen echter dat de militaire aanpak in Afghanistan alles behalve de stabiliteit dient. We kunnen met evenveel gemak beweren dat het militair bezetten van een land het risico verhoogt op aanslagen in de landen van de bezettingsmacht.

5. Vijfde argument: de uitdagingen zijn enorm, maar we boeken maatschappelijke vooruitgang, zoals de daling van de kindersterfte. VN-instanties tonen zich minder enthousiast. Het VN-bureau voor humanitaire zaken (OCHA) sprak vorige week van een 'ernstige' en 'verslechterde' humanitaire situatie in Afghanistan. De VN-missie in Afghanistan, UNAMA, maakte enkele dagen eerder bekend dat het aantal burgerslachtoffers met meer dan een derde gestegen was ten opzichte van het jaar daarvoor, een deel daarvan is op conto te schrijven van de Afghaanse en bezettingstroepen. De opiumproductie in Afghanistan is verdubbeld in vergelijking met de Taliban-periode. In 2007 vertegenwoordigde ze 93 procent van de wereldproductie. En zo kunnen we nog wel doorgaan. Er is dus heel wat in te brengen tegen het hoerageroep.

6. Zesde argument. België zal de Amerikaanse operatie Enduring Freedom (OEF) niet steunen, de F16's zijn er enkel in NAVO-verband (ISAF). In realiteit zijn OEF en ISAF op het terrein moeilijk van elkaar te onderscheiden. De ministers nuanceren die belofte trouwens al meteen zelf, want in 'absolute noodgevallen' zullen we onze bondgenoten bijspringen. De praktijk zal uitwijzen hoe rekbaar dat begrip is. De kans is zeer reëel dat er zich zo'n noodgeval zal voordoen. Onlangs raakte bekend dat het aantal slachtoffers onder de militairen voor het eerst dat van Irak oversteeg. Op dit ogenblik zitten in heel wat gebieden gevechtseenheden in hun strijd tegen de Taliban in een hachelijke situatie. Bovendien heeft De Crem tijdens zijn bezoek aan Washington zich getoond als een opportunist die bij de minste vingerknip maar al te graag de VS ter wille zal

zijn. Er wordt een totaal nieuwe visie in de praktijk gezet, en dit zonder enige vorm van een breed publiek debat, die volledig breekt met de traditie van de paarse regering die zich wijselijk buiten dit kluwen heeft gehouden.

7. Zevende argument. “De NAVO bepaalde heel duidelijk haar ‘successtrategie’. Het doel is de opbouw en de vorming van een zelfstandige en duurzame Afghaanse rechtsstaat aan wie de internationale gemeenschap haar taken kan overdragen”, zo besluiten onze ministers. Waar hebben we dat nog gehoord? We zien wat daarvan de resultaten zijn in Irak bvb. Als we de balans maken van die strategie sinds 2002 in Afghanistan, het begin van het Belgische engagement in ISAF, dan zien we vooral een mislukking ervan. Nu klinkt het dat de realisatie ervan veel tijd zal vergen. En dus vele jaren extra oorlogsleed voor de bevolking?

Onze regering stapt mee in een uitzichtloos militair avontuur. Als we de Afghanen niet in de steek willen laten, en bijdragen aan wederopbouw en stabiliteit, dan doen we dat beter via niet-militaire weg.

Ludo De Brabander – Vrede vzw / Roel Stynen – Vredesactie / Bert De Belder – Intal / Stefaan Declercq – Oxfam-Solidariteit / Michel Vanhoorne – Links Ecologisch Forum (LEF) / Anthony Vanoverschelde - Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking (UCOS)

Geweldloze communicatie

In artikel 6 van het wetsvoorstel tot erkenning van het gewetensbezwaar tegen de militaire bestemming van belastinggeld en voor de oprichting van een vredesbelastingfonds, dat ook deze legislatuur werd ingediend in het federale parlement, staan de taken van het Vredesbelastingfonds opgesomd (www.vrak.be). Eén daarvan is de vorming van de bevolking in geweldloze weerbaarheid.

In dit nummer laten we u graag kennismaken met Geweldloze Communicatie volgens Marshall Rosenberg. Het is een methode die goede resultaten oplevert om in vrede en verbondenheid te communiceren en leven met familieleden, vrienden en collega's. Het is ook een beproefde methode om communicatie op gang te brengen en conflicten op te lossen tussen rivaliserende groepen en bendes. De methode bevordert respect tussen jongeren onderling en jongeren, leerkrachten en directies in scholen. Ook bij gevangenen wordt deze methode met succes toegepast. De gedetineerden krijgen inzicht in hun gedrag en leren strategieën ontwikkelen die bevredigend zijn voor alle partijen. Het geld van gewetensbezwaarde burgers in het Vredesbelastingfonds zou ons inziens o.m. kunnen gebruikt worden om initiatieven als dit financieel te ondersteunen. In

onderstaand artikel lichten Annick Nölle en Rob Daneels de methode toe a.d.h.v. een voorbeeld uit de familiale sfeer.

Verbondenheid in verschil

Geweldloze Communicatie helpt onder meer om

- contact te maken met de behoeften achter iemands reactie
- de stilte te doorbreken
- met meer voldoening kleine en grotere keuzes te maken
- om te gaan met agressie en woede

Geweldloze Communicatie werd door Marshall Rosenberg ontwikkeld. Hij kwam geleidelijk tot de overtuiging dat geweld voortkomt uit een manier van denken en spreken die ons van onszelf en elkaar afzondert. Oordelen, kritiek leveren, een etiket plakken en denken dat we geen keus hebben zijn voor hem tekenen dat we van het leven vervreemd zijn. Hij ontwikkelde een model dat ons uitnodigt onze taal en ons bewustzijn zo te richten dat we ons weer met onszelf en de ander verbinden. NonViolent Communication of Geweldloze Communicatie is een manier van praten en luisteren naar mekaar die helpt om verbinding te maken, om contact te krijgen met wat er op dit moment in ieders hart leeft. „Door vier eenvoudige stappen te zetten tijdens een gesprek, kun je samen een ander licht laten schijnen op de situatie, een hoopvol, warm, eerlijk en authentiek licht,” zoals een van onze vrienden het uitdrukte.

Waarneming

In Geweldloze Communicatie willen we waarnemen zonder te interpreteren, te oordelen of te analyseren. We omschrijven de situatie of handeling waar we het over willen hebben. Als de ander een oordeel of kritiek hoort, is de kans klein dat hij voor onze boodschap zal openstaan.

Bijvoorbeeld: „Je gejuengel staat alweer loeihard!“ Als we een waarneming formuleren waarin de ander zich kan herkennen, is de kans op verbinding groter: „Als de muziek op dit volume staat...“

Gevoel

Geweldloze Communicatie nodigt ons uit heel sterk in het nu te blijven, onze aandacht op het huidige moment te richten. Onze gevoelens vertellen ons wat er op dit moment in ons leeft. In ons voorbeeld zou je kunnen zeggen: „Ik voel me onrustig en gefrustreerd“.

De uitnodiging is om contact te maken met wat je echt voelt, in tegenstelling tot wat je denkt dat de ander doet, zoals in „ik voel me niet gerespecteerd“. Bij het horen van die muziek kan ik me immers evengoed vrolijk voelen als gefrustreerd, naargelang mijn behoefte op dat moment.

Hieruit blijkt dat niet de situatie buiten ons verantwoordelijk is voor ons gevoel, maar wel een vervulde of onvervulde behoefte binnen in ons.

Behoeftte

Als ik me vrolijk voel is waarschijnlijk mijn behoefte aan plezier vervuld. Als ik me gefrustreerd voel, komt dat bijvoorbeeld „omdat ik behoefte heb aan rust“.

Het vermelden van mijn behoefte vergroot de kans op verbinding, want behoeften zijn herkenbaar omdat ze universeel zijn: alle mensen hebben in wezen dezelfde behoeften. In Geweldloze Communicatie gaan we ervan uit dat ieder mens op elk moment bezig is een of meerdere behoeften te vervullen. Enkele behoeften zijn o.a. erkenning, participatie, vieren en rouwen, autonomie, ruimte, authenticiteit, aanraking, beschutting, veiligheid, voedsel, verbinding, erbij horen en respect.

Verzoek

Die manieren om onze behoeften te vervullen, noemen we in Geweldloze Communicatie „verzoeken“. Een verzoek kan gericht zijn aan iemand anders of aan onszelf.

In het eerste geval zou ons voorbeeld dan kunnen luiden: „Als de muziek op dit volume staat, voel ik me onrustig en gefrustreerd omdat ik behoefte heb aan rust. Zou je de muziek zachter willen zetten?“

Ik kan ook een verzoek aan mijzelf richten en ervoor kiezen om zelf elders te gaan zitten. In dat geval hebben de vier stappen zich enkel binnen in mij afgespeeld.

En-en

Een belangrijk kenmerk van een verzoek in Geweldloze Communicatie is dat een „nee“ krijgen ook mag. Anders is het een eis en wil ik „mijn gelijk“ halen. Als ik geweldloos communiceer ben ik veeleer op zoek naar „mijn geluk“, én ben ik evenzeer geïnteresseerd in het welzijn van de ander. Mijn intentie is om telkens opnieuw strategieën te vinden die zowel aan mijn behoeften als aan die van de ander tegemoetkomen. Het is een „en-en“-verhaal. Geweldloze Communicatie houdt niet in dat we een conflict met de mantel der liefde bedekken, net zo min als het inhoudt dat we onder gelijk welke omstandigheden verplicht zijn te communiceren. We zullen ons eerst bewust worden of we de dialoog willen aangaan. We gaan niet op zoek naar compromissen, waar iedereen iets van zichzelf „wegnijdt“; we zorgen ervoor dat iedereen „heel“ blijft. Het gaat er niet om in te binden, zijn standpunt te verlaten, zichzelf op te geven, of omgekeerd, te zorgen dat de ander inbindt. Het is wel bouwen aan de ruimte tussen elkaar, namelijk de relatie.

We zien elk conflict als het begin van een rijke dialoog die ons dichter bij elkaar kan brengen.

Annick Nölle en Rob Daneels

Benefietbuffet voor VRAK succes

Op maandagavond 30 juni organiseerde VRAK een benefietbuffet in restaurant Komkommertijd in Gent. 40 Lekkerbekken kwamen al smullend VRAK financieel steunen. Naast mensen die VRAK reeds jaren kennen, mochten we ook een groot aantal nieuwe mensen ontmoeten. De smaakpapillen werden op meesterlijke wijze geprikkeld door de koks van dienst die zich volledig vrijwillig inzetten om van deze avond een onvergetelijk feest te maken, waarvoor onze dank. (www.Komkommertijd.be).

Rollend jarenplan

Via Friends of the Earth volgde de Actie Vredesbelasting twee gratis workshops over het ontwikkelen van een rollend jarenplan en het verspreiden van haar ideeën onder haar doelpubliek. Hierin worden de missie, de doelen en concrete acties op elkaar afgestemd, jaarlijks bijgesteld en geëvalueerd. VRAK nodigt u uit om dit proces mee vorm te geven. Neem hiervoor contact op met ons secretariaat.

Rollend jarenplan

Via Friends of the Earth volgde de Actie Vredesbelasting twee gratis workshops over het ontwikkelen van een rollend jarenplan en het verspreiden van haar ideeën onder haar doelpubliek. Hierin worden de missie, de doelen en concrete acties op elkaar afgestemd, jaarlijks bijgesteld en geëvalueerd. VRAK nodigt u uit om dit proces mee vorm te geven. Neem hiervoor contact op met ons secretariaat.
